

QVÆSTIO^r MEDICA 97 469

QVOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBVS

MANE DISCVTIENDA,

IN SCHOLIS MEDICORVM

die Iovis 4. Februarij.

M. NICOLAO RICHARD,

DOCTORE MEDICO, ET SCHOLARVM,
CENSORE, MODERATORE.

An Rheumatismo Sudorifica?

I.

ARTES esse quasdam quæ laborem & molestiam artificibus, utilitatem & auxilium ijs qui vtuntur impertiant, in arte Medica experiri cuique licet: Medicus naturæ minister vt suo perbellè fungatur officio, non tantum in curandis cujuscumque generis morbis insudat multum & invigilat, sed præsertim in ijs, eorumque causis cognoscendis, quibus incognitis frustra præscribit remedia, non intellecti nulla est curatio morbi. Hinc insanabiles plerique morbi, quia incogniti, hinc præmatura moriendi necessitas nulla reparabilis arte, ob neglectam morborum & causarum cognitionem certam, licet veriùs causæ prophylaxis quàm medela debeat. Noli tamen Medicinam floccifacere, quod immortalitatem nesciat, & homines senio confecti eius ope non rejuvenescent? præfixus à Deo Opt. Max. vitæ terminus Medicinæ necessitatem non excludit, quos absolute non sanat Medicina, ijs tamen est auxilio, dum justam vivendi legem & exquisitam non inutiliter decernit, à lauta & opipara mensa in simplicem & frugalem vitam mutationem quibusdam in morbis remedium salutare fuisse, quis ibit inficias? quorum verò curationem novit perfectam, non à symptomatum ablatione, (quibus nulla debetur medela,) sed à causæ morbosæ profligatione methodica auspicabitur Medicina, quæ etsi conjecturis nitatur, quæ sua sunt certa cum ratione curat, quamvis suum finem semper non assequatur: morbos omnes velle sanari stultitia argumentum est.

II.

VISCERA quæ vitæ fovendæ ac prorogandæ destinata sunt, calore vigent luculento, qui quamdiu modum servat, ea bene constituta habentur, vt caloris moderatione vel excessu, viscerum integritas.

vitiumque innotescat: at ille sæpiùs exuperat, hinc multis morbis occasio nascitur, præsertim doloribus Rheumaticis, qui ab vno viscerum fervore, maximè hepatis, emanant: calidâ siquidem intemperie malè moratum nutritium illud viscus pro laudabili quem condere debet sanguine, humorem reponit nimis biliosum, salsum & acrem, quem ad ulterinam tanquam sobolem sibi que insensissimam respuens, omni nisu à se longè latèque promovet, & in varias partes confestim amandat, in vasa primùm maiora, dehinc in minora, tandem in minima, è quibus in habitum corporis per *vasculum* eructatur: vbi ob substantiæ tenuitatē & vernaculam mobilitatem horsum vrsùmque variè impulsus, fugaces & momentaneos excitat Rheumatismi dolores, quos melancholici succi frigiditas, & innata sanguinis dulcedo nusquam movere valent. Vnum ergo præ omnibus ferum, aquæ impar, perenni hepatis æstu genitum, vberiore acriorèque sale conspersum, in corpore stagnans, & copiâ luxurians, hos cière cruciatus aptum natum est, dum à robustis partibus internis illius ferocientis pruritum ac titillationem agrè ferentibus, in externas & debiliores amandatur; à quibus improvise motu, modo in hoc, modo in aliud latus evomitur, nullibi locorum desidens, sæpe sine rubore aut tumore, non semper sine febre licet periculosè, periositium membranofumque genus acuto dolore crucians atque exercens, hinc perenni bellorum segete naturam oppugnat, nec priùs quiescit quàm novum sibi quæsierit hospitium, hospitij nescium; adeoque non alia dici potest huius biliosi, ferini ac mordacioris feri Rheumatismum committentis, quàm gratiosi & alibilis humoris scaturigo, vt vnde vita, inde oriatur exitium.

III.

DESULTORIVS Rheumatismi dolor, æstuantis jecinoris dura & crudelis foetura, vt nulli ætati, nullique sexui, nec ijs quibus magna sunt viscera, infelixque ingenium parcit, sic nullis corporis partibus ignoscit; aliquando tantâ vbertate circumfluit humor seditiosus Rheumatismum pariens, vt vix vllum sit membrum vel externum vel internum, quod oberrantis & lascivientis istius humoris ictus declinare valeat, ita vt non pauciora sint supplicia quàm membra: nec tantùm humor iste calore fervidus, corruptione ingratus ab internis irruit in externas, & à supernis torrentis in morem vel confestim in subditas præceps devolvitur, & rotis instar guttatim depluit; sed etiam contrariò penitus conatu, relictis corporis pomæriis, penitiora subit, & fractis inferioribus naturæ valvis, supernas imperit partes, absque vilo etiam sanitatis dispendio; quis nescit bonis ægrotantium rebus aliquando refluere humorem à partibus infirmis ad robustas? Hinc malè Catarrhi nomine donatur Rheumatismus, dolores erraticos externum corporis habitum occupantes, ab effera materia vltro citroque pervolitante, significans; multùmque differt ab vlcerosâ Lassitudine & Rigore;

licet perſæpe confociantur ; nec etiam parum à Cauſo , quamvis materiâ affinis : lubricus tamen eſt illius in Arthritidem tranſitus , cuius veluti prodromus iure perhibetur , infirmos naturâ articulos frequentius invadit , quos diris tormentis affligit , quæ vt nocturna exacerbatione , ita etiam contumaciâ venereos cruciatus æmulantur.

IV

LICET ſeroſa illuvies morbis levioribus ac vix duraturis doloribus locum faciat , eò tamen contumacior morbus eſt Rheumatismus , quò mobilior illius materies omnis ſedis impatiens , coctionis ornametum recuſans , ægrè ac ne vix quidem convenientibus ipſis præſidiis morem gerit , & niſi ſedulâ gnavâque ſolertiâ illi proſpiciatur , dirum morbi genus evadit. Tantę ergo dolorum acerbitati vt medeatur , priùs eſtuantibus viſceribus contemperandis conſulendum , quàm de leniendis & demulcendis Rheumatismi doloribus acerrimis cogitandum : Calidis itaque medicamentis imprimis parce ; juſculorum potiùs frequens ſit uſus , & ptiſanæ ex hordeo & radicibus cichorij & nenupharis paratę larga potio : alvus ſollicitetur ſæpius enematis refrigerantibus & emollientibus ; nec parum proderunt emulſiones ex ſeminibus frigidis majoribus confuſis : ſed præ cęteris opitulandum erit venę ſectione multoties ex partibus ſuperioribus & inferioribus , non trepidè ac cunctanter celebrandâ , tanquam tutiſſimâ inflammationum anchorâ , ſeu foris ſeu intus ſæviant (quicquid clamitet Empiricorum & Medicaſtrorum quorundam ignorantia ,) hâc impurus imò corruptus in Rheumatismo ſanguis quâ data porta detrahitur , & quamvis humor iſte efferus , volubilis & tenuis ad ſui excretionem te invitet , abſit ne e mentito orgaſmo deceptus , de catharſi mediteris , nec enim in Rheumatismo turget materia , ſummumque in feſtinatione periculum eſt , ſicut in morâ ſecuritas : ſatiùſque erit tardè ac lentè ferocem & malignum iſtum humorem coërcere ac evacuare blandioribus ac mitioribus medicamentis , vt multâ caſſiâ & paucis foliis orientalibus , quàm valentioribus pharmacis exagitare quibus ægreſcit : fuge ergo dacrydiatorum genus omne , doloribus Rheumaticis venenū inſenſum , vt electuariū diacnicu , de citro , de ſucco roſarum : apage pilulas , colocynthida , ſyrupū de rhamno , omniaque diuretica & jdrotica medicamenta ; quibus licet ſeroſa educantur , nimio opere exaſperatur humor ſupra modum ferociens : miſeri quidem & infelices quibus per aliquod tempus dolores dederint inducias , provocatis ſudoribus , his quippe quò fuerint copioſiores , eò viſcera magis exæſtuant , & dolores paulò poſt maiori cum detrimento recurrunt ; jdroticorum vi atque ardore concitatus ſanguis ebullit magis & efferveſcit , tenuiorque ac ſubtilior factus , novisque ſtimulis agitatedus , omnes corporis partes penitiùs ſubit atque permeat , novos denuo & atrocioreſ dolores excitaturus ,

SUDORIFICA, quorum immensus penè numerus, siue domestica, siue exotica, insigni calore & eximiâ quâ pollent partium tenuitate, colliquandi potius quàm sudoris provocandi vim obtinere ita constat, ut eorum largo potu corpus attenuatum exarescat potius, totumque macie conficiatur, quàm copioso sudore diffuat. Sudores ut & lacrymas fieri eliquato sanguine quis ignorat? nec è solo corporis habitu, sed & interdum è præcordiis moveri, in quibus fons eorum præcipuus: qui si vi morbi, balneis, aut laboribus, alijsque similibus de causis fiant & excitentur, nequaquâ juvant: hinc qui Thermarum usu eliciuntur sudores, plus afferunt detrimenti quàm emolumenti. Qui & obfirmatis & recentibus Rheumaticis conflantur doloribus, si forte Bourbonienses Archimbaldicos fontes adierint, belli quandoque redeunt, ut æstum ferant leviùs & habitiores fiant; dolores postea reviviscunt acerbiores & atrocius feriunt, quàm antea, excitatis tamen à liberali istarum aquarum potu sudatiunculis, relicto scilicet fomite, nec emendatâ viscerum intemperie; hæc siquidem ut iusculis parandis, sic fervidis visceribus contemperandis omnino sunt ineptæ, licet obstructa referent & meatus aperiant; & Impluvium, seu ab istis aquis ex alto cadentibus partis dolentis irrigatio, leve & momentaneum aliquod laborantibus solatium afferat, partem afflictam roborando. Sudorifica eiusdem ferè naturæ cum istis aquis, aut etiam calidiora, mitigandis atque edomandis Rheumaticis doloribus minimè profunt, quæ humores in habitu corporis siue membranis siue musculis impactos discutiendo, intemperiem jecinoris præferendam præcipuum Rheumatismi auctore alunt & adaugent: hinc à frequenti eorum usu exhausta ferè omniū corporis partium aquosâ humiditate, retorrida fiunt viscera & exarescunt, sanguis incandescit, bilis stimulus magis atque magis acuitur, & resolutâ tenuiori humoris qui in habitu corporis delitescit portione, crassiore in tubulis venarum & præcordiis relicta, veluti fomite brevi redituri morbi, dolores de novo excitantur non momentanei & errabundi, sed fixi & permanentes, fugacibus & succedaneis, tantò sæviores quanto incurata materia mobili minùs est morigera.

Non ergo Rheumatismo Sudorifica.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Iacobus de Bourges.
M. Petrus Legier.
M. Nicolaus Robin.

M. Iacobus le Menestrel.
M. Carolus Brisset.
M. Nicolaus Bouvarlet.

M. Michaël du Pont.
M. Petrus de Marçenne.
M. Andreas Guyet.

Proponebat Lutetiæ PAVLVS MATTOT Parisinus.
A. R. S. H. M. DC. LXVI.